

ปัญหาและแนวทางแก้ไขราคายางพาราตกต่ำ Problems and Solutions for Rubber Price fall

¹วันเฉลิม จันทรากุล (Wanchalerm Chantarakul)

²อภินันท์ จันตะนี (Aphinant Chantaneer)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (Mahachulalongkornrajavidyalaya University)

Email: wanchalermchan2017@gmail.com

Received October 14, 2019; **Revised** November 21, 2019; **Accepted**, April 20, 2020

Abstract

The objectives of this article were to study the Problems and Solutions for Rubber price fall. It was found that the problem of rubber price was due to the problem of unbalanced supply and demand. This problem can be solved by using the POSDCORB management approach. There are 7 processes: 1. P = Planning 2. O = Organizing 3. S = Staffing 4. D = Directing 5. Co = Coordinating 6. R = Reporting 7. B = Budgeting. In the D = Directing step, the director can use the following strategies: 1. Supply side: 1) The government should use price policy, such as rubber price guarantee 2) non-price policy, such as support for production factors such as fertilizer, rubber varieties and 2. Demand side: The solution to this problem, the government should use price policy, such as state-to-state negotiation to break down the middleman mechanism. The policy of non-price, such as accelerating the use of rubber in the country and continuous. However, in order to solve the problem properly, should use the principle of Saraniyadhamma 6, especially Silasamabbata, strict adherence to law and regulations, and Ditthisamabbata, have mutual agreement, in order to solve the problem of rubber prices falling.

Keywords: rubber, prices, price guarantee

บทคัดย่อ

บทความนี้ศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาราคายางพาราตกต่ำ ซึ่งพบว่าปัญหาของยางพาราสืบเนื่องมาจากปัญหาอุปสงค์ อุปทานที่ไม่มีความสมดุล ปัญหานี้สามารถแก้ไขได้โดยใช้หลักการบริหาร POSDCORB โดยกระบวนการแก้ไขปัญหามีทั้งหมด 7 ประการ คือ 1. P=Planning 2. O=Organizing 3. S=Staffing 4. D=Directing 5. Co=Coordinating 6. R=Reporting 7. B=Budgeting ทั้งนี้ ในขั้นตอนของ D=Directing ฝ่ายอำนวยการสามารถใช้กลยุทธ์แก้ไขปัญหาดังนี้ คือ 1. ด้านอุปทาน: 1) รัฐบาลควรใช้นโยบายเกี่ยวกับราคา (price policy) เช่น การประกันราคายางพารา 2) นโยบายที่ไม่ใช่ราคา (Non-price policy) เช่น การช่วยเหลือปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ย พันธุ์ยาง เป็นต้น 2. ด้านอุปสงค์: แนวทางการแก้ปัญหานี้ รัฐบาลควรใช้นโยบายเกี่ยวกับราคา (price policy) คือ ให้รัฐเจรจาแบบรัฐต่อรัฐตัดพ่อค้าคนกลางออกไป โดยใช้เงื่อนไขด้านราคาที่เหมาะสมในการเจรจา ส่วนนโยบายที่ไม่ใช่ราคา (Non-price policy) เช่น เร่งรัดการใช้ยางในประเทศและต่อเนื่อง นอกจากนี้แล้วเพื่อให้การแก้ไขปัญหาลุล่วงอย่างแท้จริง ควรใช้หลักธรรม “สาราณียธรรม 6” มาประกอบด้วย โดยเฉพาะหลักธรรมศีลสามัญญตา คือ ต้องยึดระเบียบและกฎหมายอย่างเคร่งครัด และทวิฏฐสามัญญตา คือ ต้องมีความเห็นชอบร่วมกันเพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาราคายางพาราตกต่ำที่แท้จริง

คำสำคัญ: ยางพารา, ราคายางพาราตกต่ำ, ประกันราคายางพารา

บทนำ

ยางพารา เป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทยสามารถสร้างได้อย่างมหาศาล พืชเศรษฐกิจชนิดนี้ พระยารัษฎานุประดิษฐ์มหิศรภักดี (คอซิมบี๊ ณ ระนอง) ได้นำเข้ามาปลูกในประเทศไทยเป็นครั้งแรก เมื่อประมาณ พ.ศ. 2442-2444 โดยนำยางพาราจากประเทศมาเลเซีย มาปลูกที่อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง (Land Development Department, 2005) ปัจจุบันประเทศไทยเป็นผู้นำในการผลิตและส่งออกยางธรรมชาติมากที่สุดของโลก ด้วยปริมาณการผลิต 3.16 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 32.91 ของปริมาณการผลิตยางธรรมชาติของโลก ซึ่งมีปริมาณ 9.602 ล้านตันส่งออก 2.73 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 39.61 ของปริมาณการส่งออกยางธรรมชาติของโลก ซึ่งมีปริมาณ 6.882 ล้านตัน มีพื้นที่ปลูกยาง 16.89 ล้านไร่ ภาคใต้มีพื้นที่ปลูกยางมากที่สุด รองลงมาเป็นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก รวมภาคกลางและภาคเหนือตามลำดับ (Rubber Research Institute, 2010)

สำหรับชนิดยางพารา ที่ส่งออกส่วนใหญ่เป็นยางแท่ง รองลงมา คือยางแผ่นรมควัน ยางผสม น้ำขุ่น และอื่น ๆ (Siraprapa Suksamrong, 2014) หากดูตัวเลขย้อนหลัง 20 ปี ประเทศไทยเป็น 1 ใน 3 ประเทศ ที่ส่งออกยางมากที่สุดในโลก เคยผลิตยางได้ต่อปีประมาณ 1,500,000 ตันต่อปี กว่าร้อยละ 80-90 ส่งออก ส่วนใหญ่ปลูกในพื้นที่ภาคใต้ แต่เมื่อเศรษฐกิจโลกเติบโตความต้องการใช้ยางเพิ่มขึ้น เกษตรกรหันมาลงทุนปลูกยางเกือบทั่วประเทศ จนถึง พ.ศ. 2556 ประเทศไทยผลิตยางได้ต่อปี ประมาณ 4,100,000 ตัน เพิ่มขึ้นเกือบ 4 เท่า โดยไม่มีการจัดโซนนิ่งและควบคุมปริมาณให้เหมาะสม ขณะที่ทิศทางของราคายางในรอบ 10 ปีย้อนหลัง ตั้งแต่ พ.ศ. 2547 ราคายางอยู่ที่ กิโลกรัมละประมาณ 51 บาท แนวโน้มขยับขึ้นต่อเนื่องทุกปี และมีราคาคงมาเล็กน้อย พ.ศ. 2552 ทว่าใน พ.ศ. 2553-2554 ราคายางดีดตัวสูงขึ้นไปถึง 100-150 บาทต่อกิโลกรัม และลดลงแบบไม่ทันตั้งตัวจนเหลือ 90 บาทใน พ.ศ. 2556 (ThaiPBS, 2014)

ปัญหาความผันผวนของราคายางพาราดังกล่าวเกิดจากอะไร ทางออกการแก้ปัญหาแบบยั่งยืนควรเป็นอย่างไร จึงเป็นปัญหาที่นักศึกษาอย่างยิ่ง โดยผู้ศึกษาจะใช้กรอบแนวคิดทางการบริหาร POSDCORB และหลักกรรมทางพุทธศาสนาเรื่อง “สาราณียธรรม 6” ในการศึกษาเรื่องนี้

สภาพปัญหา

ปัจจัยที่มีผลต่อราคายางพารา มาจาก 2 ปัจจัย คือ ด้านอุปสงค์และด้านอุปทาน กล่าวคือ

ปัญหาด้านอุปทาน (Supply)

1) คู่แข่งมากขึ้น: ปัจจุบันผลผลิตยางธรรมชาติประมาณร้อยละ 70 มาจากแหล่งผลิตที่สำคัญ คือ ไทย อินโดนีเซีย และมาเลเซีย โดยไทยเป็นประเทศที่ผลิตรายการยางธรรมชาติรายใหญ่ที่สุด (Thai FTA, 2001) อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันมีประเทศผู้ผลิตรายการยางรายใหม่ที่กำลังมีบทบาทในการก้าวสู่การเป็นผู้ส่งออกยางพาราที่น่าจับตามอง คือ กลุ่มประเทศ CLMV (กัมพูชา สปป.ลาว เมียนมา และเวียดนาม) เนื่องจากรัฐบาลของประเทศเหล่านี้ให้การสนับสนุนและส่งเสริม เมื่อพิจารณาคู่แข่งรายใหม่ของไทยในกลุ่มประเทศ CLMV พบว่า ประเทศที่น่าจับตามองมากที่สุดในขณะนี้คือ เวียดนาม เนื่องจากมีพัฒนาการทางการผลิตที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง (Thansettakij, 2014)

2) ยางพาราของไทยมีต้นทุนสูง: ยางพาราแผ่นดินของทั่วประเทศในปี พ.ศ. 2555 พบว่ามีต้นทุนการผลิตยางแผ่นดินเฉลี่ย 65.74 บาท/กิโลกรัม เมื่อวิเคราะห์โครงสร้างต้นทุนการผลิตยางพาราแผ่นดินพบว่าสัดส่วนของต้นทุนค่าแรงงานผลิตตลอดช่วงอายุยาง 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 65 โดยประมาณของต้นทุนทั้งหมด สัดส่วนของต้นทุนค่าปุ๋ยบำรุงประมาณร้อยละ 15 และสัดส่วนของต้นทุนค่าวัสดุอุปกรณ์ ค่าที่ดิน และอื่น ๆ อีกประมาณร้อยละ 20 ของต้นทุนทั้งหมด และพบว่าต้นทุนการกรีดยางพารา เก็บน้ำยาง และทำยางแผ่นดินมีสัดส่วนร้อยละ 60.45 ซึ่งสูงที่สุด (Bancha Somboonsuk, Prawat Wettayaprasit and Taweesak Niyombandit, 2013)

3) ปริมาณการปลูกที่ขยายตัวมากขึ้น: จากข้อมูลในเว็บไซต์ของสถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร จากตัวเลข ณ พ.ศ.2554 ในภาคเหนือ มีการปลูกยางพาราประมาณ 867,402 ไร่, ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีการปลูกประมาณ 3,477,303 ไร่, ภาคกลางรวมกับภาคตะวันออก มีการปลูกประมาณ 2,209,644 ไร่, ภาคใต้ ซึ่งเป็นภาคหลักในการปลูกยางพารามาแต่แรกมีการปลูกยางพาราประมาณ 11,906,882 ไร่ ซึ่งรวมพื้นที่ปลูกยางพาราทั่วประเทศ แค่ ณ ปี พ.ศ. 2554 ก็มีการปลูกถึงประมาณ 18,461,231 ไร่ และ พ.ศ. 2555 กับ พ.ศ. 2556 มีการปลูกเพิ่มอีกส่วนหนึ่ง (Daily News, 2014)

4) สัตว์ออกยางของไทยสูงกว่าปกติ: สัตว์ออกยางพาราไทย ณ เดือนมีนาคม 2557 มีปริมาณสัตว์ออกยางธรรมชาติและยางคอมพาวนด์ 5.2 แสนตัน สูงกว่าระดับสัตว์ออกปกติ โดยสัตว์ออกปกติอยู่ที่ประมาณ 2-3 แสนตัน อย่างไรก็ตามสัตว์ออกได้ปรับเพิ่มเป็นระดับ 5 แสนตัน ตั้งแต่ปลาย พ.ศ.2555 (Phawanit Chawawanli, 2014)

ปัญหาด้านอุปสงค์ (Demand)

1) อุปสงค์ในต่างประเทศ: ตลาดจีนเป็นตลาดส่งออกยางพาราที่สำคัญของไทย โดยตั้งแต่ พ.ศ. 2543 เป็นต้นมา การใช้ยางธรรมชาติของจีนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง คือระหว่าง พ.ศ. 2543-2553 หรือในช่วง 10 ปีการใช้ยางธรรมชาติของจีนเพิ่มขึ้นกว่า 3 เท่ากล่าวคือใน พ.ศ. 2543 ปริมาณการใช้ยางธรรมชาติของจีนอยู่ที่ 1,150 พันตัน เพิ่มขึ้นเป็น 3,634 พันตัน ใน พ.ศ. 2553 ปริมาณดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 35 ของยางธรรมชาติที่โลกในปีผลิตได้หรืออยู่ในระดับใกล้เคียงกับปริมาณการใช้ของ 7 ประเทศ คือประเทศ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น อินเดีย มาเลเซีย เกาหลี ฝรั่งเศส และเยอรมนี รวมกันเลยทีเดียว หากอิงฐานอัตราเติบโตการใช้ยางของจีน ระหว่าง พ.ศ. 2543-2553 คือ ที่ระดับ

ร้อยละ 12.90 ต่อปี และมีการพยากรณ์ว่าจีนจะมีความต้องการใช้ยางธรรมชาติสูงถึง 13,182 พันตัน ในปี พ.ศ. 2563 ซึ่งเป็นเหตุผลหนึ่งที่หลายชาติในโลก โดยเฉพาะไทยรวมทั้งประเทศจีนเอง ต่างเร่งขยายพื้นที่เพาะปลูก ยางพารากันเป็นการใหญ่ (Somboon Charoenjiratrakul, 2011)

แต่อย่างไรก็ตามขณะนี้จีนกำลังลดการนำเข้ายางเพราะเศรษฐกิจโลกชะลอตัว เศรษฐกิจจีนยังไม่ฟื้น อุตสาหกรรมรถยนต์ลดกำลังการผลิต ขณะเดียวกันจีนก็เปลี่ยนบทบาทจากผู้ซื้อเป็นผู้ผลิตเองด้วย จีนเริ่มปลูกยางเองและเข้าไปลงทุนในเวียดนาม ลาว กัมพูชา ตอนนี้ครบอายุกรีดยางแล้ว ยางจะถูกส่งกลับไปจีน ขณะนี้จีนมียางอยู่ในสต็อก ประมาณ 900,000 ตัน ขณะที่ไทยมีสต็อก ประมาณ 300,000 ตัน หลายปัจจัยจึงกดดันราคายางให้ตกต่ำอยู่ในขณะนี้ (ThaiPBS, 2014)

2) อุปสงค์ในประเทศ: สถานการณ์ความต้องการใช้ยางพาราของไทยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา พบว่าเพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลง ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความไม่มีประสิทธิภาพในนโยบายการเพิ่มมูลค่ายางพาราของภาครัฐ (Daily News, 2014) ทั้งนี้ หากพิจารณาเปรียบเทียบมูลค่าการส่งออกยางพาราและผลิตภัณฑ์ยางของไทย ใน พ.ศ. 2556 จะเห็นได้ว่า ไทยมีปริมาณการส่งออกยางพารามากถึง 3.34 ล้านตัน แต่การส่งออกผลิตภัณฑ์ยางของไทยยังมีเพียง 0.51 ล้านตัน หรือคิดเป็นร้อยละ 15.3 ของปริมาณการส่งออกยางพาราทั้งหมด (Thansettakij, 2014)

จากประเด็นปัญหาข้างต้นแสดงให้เห็นว่าสาเหตุที่ราคายางพาราของไทยลดลงสืบเนื่องมาจากปัจจัยอุปสงค์และอุปทานไม่สมดุลกัน กล่าวคือสาเหตุของปัญหาอุปทาน เนื่องมาจากการการผลิตที่มากเกินไป มีคู่แข่งมากขึ้น และสต็อกยางพาราของไทยอยู่ในระดับสูง ในขณะที่ปัญหาของอุปสงค์ เนื่องมาจากการปริมาณการใช้ลดลง สืบเนื่องมาจากจีน ซึ่งเป็นผู้ซื้อรายใหญ่เกิดภาวะการชะลอตัวทางเศรษฐกิจ และสต็อกยางพาราโลกที่ยังอยู่ในระดับสูง ในขณะที่ภายในประเทศไทยเอง ยังมีปริมาณการใช้เพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลง

แนวคิดทฤษฎีและหลักกรรม

1) แนวคิดหลักการบริหารจัดการ POSDCORB

POSDCORB เป็นแนวคิดทางการบริหารที่ Gulick & Urwick (1937) รวบรวมไว้ในหนังสือชื่อ "Paper on the Science of Administration" POSDCORB ออกแบบมาเพื่อเรียกความสนใจพื้นฐานองค์ประกอบการทำงานที่หลากหลายของการทำงานของผู้บริหารระดับสูง เพราะการบริหารและการบริหารจัดการ โดย POSDCORB ถูกสร้างขึ้นจากตัวอักษรย่อและเป็นตัวหลักสำหรับกิจกรรมต่อไปนี้เป็น 1) การวางแผน (P = Planning) หมายถึง การวางแผนที่จะทำงานในโครงร่างกว้าง ๆ ในสิ่งที่ต้องจะทำและวิธีการที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้สำหรับองค์กร 2) การจัดองค์กร (O = Organizing) หมายถึง การจัดตั้งโครงสร้างอย่างเป็นทางการของผู้มีอำนาจ ผ่านการแบ่งงานจะจัดที่กำหนดไว้ และประสานสำหรับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ 3) การจัดหาบุคคล (S = Staffing) หมายถึง องค์ประกอบของบุคลากรทั้งหมด ที่จะนำเข้ามาและการฝึกอบรมพนักงาน และการบำรุงรักษาเงื่อนไขที่ดีของการทำงาน 4) การอำนวยการ (D = Directing) หมายถึง การทำการตัดสินใจความต่อเนื่องของงาน และในเชิงการสั่งเฉพาะเจาะจงและทั่วไป และคำแนะนำและการให้บริการในฐานะผู้นำขององค์กร 5) การประสานงาน (Co = Coordinating) หมายถึง เป็นหน้าที่ที่สำคัญทั้งหมดของระหว่างความสัมพันธ์ของส่วนต่าง ๆ ของการทำงาน 6) การรายงาน (R = Reporting) หมายถึง การทำให้บรรดาผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบทราบถึงสิ่งที่เกิดขึ้น ซึ่งรวมถึงการทำให้การรักษาตัวเอง และผู้บังคับบัญชาของเขา แจ้งผ่านระเบียบการวิจัยและการตรวจสอบ

7) การงบประมาณ (B=Budgeting) หมายถึง งบประมาณที่มีทั้งหมดที่จะไปกับการจัดทำงบประมาณในรูปแบบของการวางแผนการคลัง การบัญชี และการควบคุม

สรุปแนวคิดหลักการบริหารจัดการ POSDCORB หมายถึง กระบวนการบริหาร 7 ประการ คือ 1) P = Planning 2) O = Organizing 3) S = Staffing 4) D = Directing 5) Co = Coordinating 6) R = Reporting 7) B = Budgeting

2) หลักธรรมทางพุทธศาสนา “สารณียธรรม 6”

“สารณียธรรม 6” คือ ธรรมเป็นที่ตั้งแห่งความให้ระลึกถึง ธรรมเป็นเหตุให้ระลึกถึงกัน ธรรมที่ทำให้เกิดความสามัคคี หลักการอยู่ร่วมกัน (Phra Phrom Kunaporn (P.A. Payutto), 2002) ประกอบด้วย 1) เมตตา ภาวกรรม ตั้งเมตตาภาวกรรมในเพื่อนพรหมจรรย์ ทั้งต่อหน้าและลับหลัง คือช่วยเหลือกิจธุระของผู้ร่วมหมู่คณะด้วยความเต็มใจ แสดงกิริยาอาการสุภาพ เคารพนับถือกันทั้งต่อหน้าและลับหลัง 2) เมตตาวัจกรรม ตั้งเมตตาวัจกรรมในเพื่อนพรหมจรรย์ทั้งต่อหน้าและลับหลังคือช่วยบอกแจ้งสิ่งที่เป็นประโยชน์สั่งสอน แนะนำตักเตือนด้วยความหวังดี กล่าววาจาสุภาพ แสดงความเคารพนับถือกัน ทั้งต่อหน้าและลับหลัง 3) เมตตาโมกรรม ตั้งเมตตาโมกรรมในเพื่อนพรหมจรรย์ ทั้งต่อหน้าและลับหลัง คือ ตั้งจิตปรารถนาดีคิดทำสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่กัน มองกันในแง่ดีมีหน้าตายิ้มแย้มแจ่มใสต่อกัน 4) สาธารณโกติตา ได้ของสิ่งใดมาก็แบ่งปันกัน คือ เมื่อได้สิ่งใดมาโดยชอบธรรม แม้เป็นของเล็กน้อยก็ไม่หวงไว้ผู้เดียวนำมาแบ่งปันเฉลี่ยแจกจ่ายให้ได้มีส่วนร่วมใช้สอยบริโภคทั่วกัน 5) สีสสามัญญตา มีศีลบริสุทธิ์เสมอกันกับเพื่อนพรหมจรรย์ ทั้งหลายทั้งต่อหน้าและลับหลัง คือ มีความประพฤติสุจริตดีงาม ถูกต้องตามระเบียบวินัย ไม่ทำตนให้เป็นที่น่ารังเกียจของหมู่คณะหรือกลุ่ม 6) ทิฏฐิสามัญญตา มีทิฏฐิดีงามเสมอกันกับเพื่อนพรหมจรรย์ ทั้งหลาย ทั้งต่อหน้าและลับหลังคือ มีความเห็นชอบร่วมกัน ในข้อที่เป็นหลักการสำคัญอันจะนำไปสู่ความหลุดพ้น ล้นทุกข์ หรือขจัดปัญหา ซึ่งหลักธรรมทั้ง 6 ประการข้างต้น เป็นหลักธรรมสำหรับการเสริมสร้างความสามัคคีและความเป็นปึกแผ่นให้เกิดขึ้นในสังคมอันจะนำมาซึ่งความสุข ความสันติความมั่นคงและความเจริญก้าวหน้า

วิเคราะห์ปัญหาและเสนอทางออก

จากปัญหาราคายางพาราตกต่ำสามารถนำมาวิเคราะห์และหาทางออกได้ตามตามกรอบการบริหาร POSDCORB ของ Gulick & Urwick (1973) ได้ดังนี้

1. การวางแผน (P = Planning) หมายถึง การวางแผนที่จะทำงานในโครงร่างกว้าง ๆ ในสิ่งที่จะต้องจะทำและวิธีการที่จะทำ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้สำหรับองค์กร: จากสภาพปัญหาที่กล่าวมาก่อนหน้านี้พบว่า ปัญหาราคายางพาราตกต่ำในประเทศไทยมาจาก 2 ปัจจัยหลัก คือ

1) ปัญหาด้านอุปทาน (Supply): ประกอบด้วย คู่แข่งต่างประเทศมากขึ้น, ยางพาราของไทยมีต้นทุนสูง, ปริมาณการปลูกที่ขยายตัวมากขึ้น, สัตว์กวางของไทยสูงกว่าปกติ

2) ปัญหาด้านอุปสงค์ (Demand): ประกอบด้วย ความต้องการของตลาดจีนลดลง, อุปสงค์ในประเทศลดลง ดังนั้นจะแก้ไขปัญหาให้ลุล่วงจึงต้องเริ่มจาก 2 ประเด็นปัญหาหลักดังกล่าว

2. การจัดองค์กร (O = Organizing) หมายถึง การจัดตั้งโครงสร้างอย่างเป็นทางการของผู้มีอำนาจ ผ่านการแบ่งงานที่กำหนดไว้ และประสานสำหรับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้: โดยองค์กรที่ทำหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวเรื่องราคาก็คือการยางแห่งประเทศไทย (กยท.) เป็นองค์กรกลางรับผิดชอบดูแลการบริหารจัดการยางพาราของประเทศทั้งระบบอย่างครบวงจร บริหารจัดการเกี่ยวกับเงินของกองทุนส่งเสริมและสนับสนุนให้ประเทศเป็นศูนย์กลาง

อุตสาหกรรมผลิตภัณท์ยางพาราโดยจัดให้มีการศึกษาวิเคราะห์ วิจัย พัฒนา เผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับยางพาราและดำเนินการให้ระดับราคายางมีเสถียรภาพรวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนให้มีการปลูกแทนและการปลูกใหม่ ตลอดจนให้ความช่วยเหลือสถาบัน ผู้ประกอบกิจการยาง ด้านวิชาการ การเงิน การผลิต การแปรรูป การอุตสาหกรรม การตลาด การประกอบธุรกิจและการดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น บริหารงานโดยคณะกรรมการการยางแห่งประเทศไทย มีผู้ว่าการการยางแห่งประเทศไทย เป็นผู้บริหารสูงสุด แต่อย่างไรก็ตามองค์กรนี้ก็กลับมีข้อครหาว่า ทำงานไร้ประสิทธิภาพ และมีวัฒนธรรมการทำงานแบบอนุรักษนิยม จึงทำให้การแก้ปัญหาล้มเหลว ดังนั้นทางแก้ของปัญหานี้ คือ เรื่องโครงสร้าง ต้องทบทวนว่าโครงสร้างที่มีอยู่มีความเหมาะสมกับสภาพปัญหาหรือไม่ หรือต้องดูว่าปัญหาเกิดจากโครงสร้างหรือประสิทธิภาพของผู้บริหารหรือไม่ และต้องดูว่าการแบ่งงานของแต่ละส่วนมีความเหมาะสมหรือไม่ และการประสานระหว่างกันเป็นอย่างไร

3.การจัดหาบุคคล (S = Staffing) หมายถึง องค์ประกอบของบุคลากรทั้งหมด ที่จะนำเข้ามาและการฝึกอบรม พนักงาน และการบำรุงรักษาเงื่อนไขที่ดีของการทำงาน: การทำงานของการยางแห่งประเทศไทย (กยท.) มีหน้าที่รับผิดชอบที่กว้างทั้งด้านวิชาการ การเงิน การผลิต การแปรรูป การอุตสาหกรรม การตลาด การประกอบธุรกิจและการดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นบุคลากรที่ทำงานทั้งในระดับบริหารและปฏิบัติการต้องมีความเป็นมืออาชีพ และเท่าทันสถานการณ์ยางพาราทั้งในและต่างประเทศ ดังนั้นต้องเข้มงวดทั้งในขั้นตอนการคัดเลือก การปฏิบัติงานและประเมินผล รวมทั้งการพัฒนาศักยภาพในการทันสถานการณ์อยู่เสมอ

4. การอำนวยการ (D = Directing) หมายถึง การทำการตัดสินใจความต่อเนื่องของงาน และในเชิงการสั่งเฉพาะเจาะจงและทั่วไป และคำแนะนำและการให้บริการ ในฐานะผู้นำขององค์กร: ในการบริหารจัดการยางพาราของประเทศทั้งระบบอย่างครบวงจรนี้ การยางแห่งประเทศไทย (กยท.) เป็นองค์กรกลางเป็นผู้รับผิดชอบ โดยมีผู้ว่าการการยางแห่งประเทศไทย เป็นผู้บริหารสูงสุด ดังนั้นแล้ว ผู้ว่าการการยางแห่งประเทศไทย ในฐานะผู้นำขององค์กร จะต้องทำการตัดสินใจความต่อเนื่องของงานและในเชิงการสั่งเฉพาะเจาะจงและทั่วไปและคำแนะนำกับปัญหาสถานการณ์ราคายางพาราตกต่ำในขณะนี้ทำงานแบบอนุรักษนิยมอย่างที่มีข้อครหาไม่ได้

โดยต้องเจาะลงไปแก้ปัญหาซึ่งมีแนวทางแก้ปัญหา 2 ด้าน คือ ด้านอุปสงค์ และอุปทาน เพื่อให้เกิดความสมดุลหรือเหมาะสม โดย 1. ด้านอุปทาน: เนื่องมาจากผลผลิตล้นตลาด จากการขยายพื้นที่ปลูกผลิตที่มากเกินไป มีคู่แข่งมากขึ้น และสต็อกยางพาราของไทยอยู่ในระดับสูง โดยปัญหาจากสาเหตุผลผลิตล้นตลาด ผู้ว่าการการยางแห่งประเทศไทย ควรเสนอรัฐบาลใช้ (1) นโยบายเกี่ยวกับราคา (price policy) คือ การประกันราคายางพารา แต่ต้องกำหนดระยะเวลาประกันที่ชัดเจน จากนั้นปล่อยให้ไปตามกลไกตลาด (2) นโยบายที่ไม่ใช่ราคา (Non-price policy) เช่น การช่วยเหลือปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ย ปันธุ์ยาง เป็นต้น การปลูกพืชอื่นแซม จะเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรอีกทางหนึ่งด้วย รวมถึงการจูงใจให้เกษตรกรโค่นต้นยางพาราเก่าทิ้งเพื่อขายไม้ยางและหันไปปลูกพืชอย่างอื่น เช่น ทุเรียน ซึ่งได้ผลตอบแทนดีกว่า เป็นต้น และเน้นเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตต่อไร่ให้สูงขึ้น และ 2. ด้านอุปสงค์: ในขณะที่ปัญหาของอุปสงค์จากการปริมาณการใช้ลดลง เนื่องจากจีน ซึ่งเป็นผู้ซื้อรายใหญ่เกิดภาวะการชะลอตัวทางเศรษฐกิจและสต็อกยางพาราโลกที่ยังอยู่ในระดับสูง ในขณะที่ภายในประเทศไทยเองยังมีปริมาณการใช้เพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลง แนวทางการแก้ปัญหานี้รัฐบาลควรใช้นโยบายเกี่ยวกับราคา (price policy) คือ ให้รัฐเจรจาแบบรัฐต่อรัฐตัดพ่อค้าคนกลาง โดยใช้เงื่อนไขด้านราคาที่เหมาะสมในการจูงใจ ส่วนนโยบายที่ไม่ใช่ราคา (Non-price policy) เช่น แรงจูงใจใช้ยางในประเทศและต่อเนื่อง โดยเฉพาะการสนับสนุนอุตสาหกรรมยางล้อเนื่องจากยางพาราเป็นวัตถุดิบที่ใช้มากที่สุดในการผลิตยางล้อ จะส่งผลให้เสถียรภาพราคายางพาราดีขึ้น

5. การประสานงาน (Co = Coordinating) หมายถึง เป็นหน้าที่ที่สำคัญทั้งหมดของระหว่างความสัมพันธ์ของส่วนต่างๆ ส่วนของการทำงาน: การที่จะทำงานให้มีประสิทธิภาพการประสานงานเป็นเรื่องสำคัญมากทั้งการประสานงานภายในองค์กรและภายนอกองค์กร และองค์กรระหว่างประเทศ โดยเฉพาะบริษัทร่วมทุนยางพารา ระหว่างประเทศ จำกัด (IRCo : International Rubber Consortium Limited) มีหน้าที่กำหนดนโยบาย มาตรการและแนวทางการดำเนินงานด้านการตลาดเพื่อผลักดันให้ราคายางพารามีระดับราคาที่สูง มีเสถียรภาพและเกษตรกรสามารถขายยางมีกำไรคุ้มการลงทุน โดยร่วมมือกับรัฐบาลประเทศอินโดนีเซีย และมาเลเซีย (Rubber Research Institute, 2010)

6. การรายงาน (R = Reporting) หมายถึง การทำให้บรรดาผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบทราบถึงสิ่งที่เกิดขึ้น โดยแจ้งผ่านระบบการวิจัยและการตรวจสอบ การรายงานระหว่างภายในการยางแห่งประเทศไทย (กยท.) หรือระหว่าง การยางแห่งประเทศไทย (กยท.) กับส่วนอื่น โดยเฉพาะกับเกษตรกรสวนยางต้องมีการสื่อสารกันอย่างต่อเนื่อง แต่ การยางแห่งประเทศไทย (กยท.) กับเกษตรกรสวนยาง ซึ่งขาดการสื่อสารหรือรายงานข้อเท็จจริงในเรื่องนี้ ดังจะเห็น ได้จากการออกมาตอบโต้เรื่องสต็อกยางพาราที่แท้จริง จนทำให้เกิดความขัดแย้งตามมา

7. การงบประมาณ (B = Budgeting) หมายถึง งบประมาณที่มีทั้งหมดที่จะไปกับการจัดทำงบประมาณในรูปแบบของการวางแผนการคลัง การบัญชีและการควบคุม เรื่องงบประมาณเป็นเรื่องสำคัญสำหรับทุกองค์กร รวมทั้ง การบัญชีและการควบคุม ซึ่งต้องเป็นอย่างไร้ที่ติ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่าง ๆ

ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการแก้ไขปัญหามีประสิทธิภาพมากขึ้น ควรนำหลักธรรมทางพุทธศาสนา “สาราณียธรรม 6” เข้ามาเพื่อให้การแก้ปัญหาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นใน 2 หลักธรรมคือ สีสสามัญญตา กับทิวฐีสามัญญตา

โดยประเด็นแรก สีสสามัญญตา คือ ทุกภาคส่วนต้องยึดระเบียบและกฎหมายอย่างเคร่งครัดเสมอกัน ไม่ทำตนให้เป็นที่น่ารังเกียจของส่วนอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ เกษตรกร ผู้ประกอบการธุรกิจยางพารา และ นักวิชาการ โดยเฉพาะในการบริหารของการยางแห่งประเทศไทย (กยท.) ซึ่งเป็นองค์กรกลางเป็นผู้รับผิดชอบโดยมี ผู้ว่าการการยางแห่งประเทศไทยเป็นผู้บริหารสูงสุด จะต้องบังคับใช้กฎหมายอย่างเท่าเทียม ไม่เข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง จนเกิดความลำเอียง เช่น ไม่เข้าข้างผู้ประกอบการรับซื้อยางจนทำให้เกษตรกรเกิดความเสียเปรียบ เป็นต้น เพื่อดำรงไว้ซึ่งเป้าหมายขององค์กรและความเชื่อถือของทุกฝ่าย

ส่วนการนำหลักธรรมทิวฐีสามัญญตา เข้ามาแก้ปัญหาคือ การเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับราคายางพาราดกต่ำ ได้เข้ามามีความเห็นร่วมกัน วิเคราะห์ปัญหาและวางนโยบายร่วมกัน เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาที่แท้จริง ทั้งในขั้นตอนการวางแผน การจัดองค์กร การจัดหาบุคคล การกำกับดูแลการอำนวยความสะดวก การประสานงาน การรายงานผล และการจัดการเรื่องงบประมาณ

ซึ่งสอดคล้องกับการบริหารตามหลักของ POSDCORB ที่ให้ความสำคัญในการประสานและความร่วมมือให้ส่วนต่าง ๆ ได้ทำงานอย่างต่อเนื่องกันเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและราบรื่น ดังนั้น การแก้ปัญหาราคายางพาราดกต่ำ จำเป็นพิจารณาจากผู้ผลิต (อุปทาน) ให้สมดุลกับผู้ซื้อ (อุปสงค์) ตามแนวทางดังที่กล่าวไว้ข้างต้น

สรุปผล

ปัญหาของยางพารา สืบเนื่องมาจากปัญหาอุปทานจากการผลิตที่มากเกินไป มีคู่แข่งมากขึ้นและสต็อกยางพาราของไทยอยู่ในระดับสูง ขณะที่ปัญหาของอุปสงค์ เนื่องมาจากการปริมาณการใช้ลดลงจากจีน ซึ่งเป็นผู้ซื้อรายใหญ่เกิดภาวะการชะลอตัวทางเศรษฐกิจ และภายในประเทศไทยเองยังมีปริมาณการใช้เพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลง ปัญหานี้สามารถแก้ไขได้โดยใช้หลักการบริหาร POSDCORB เข้ามาช่วยแก้ไข โดยกระบวนการบริหารมี 7 ประการ คือ 1) P=Planning 2) O=Organizing 3) S=Staffing 4) D=Directing 5) Co=Coordinating 6) R= Reporting 7) B=Budgeting

ทั้งนี้ ในขั้นตอน D = Directing ฝ่ายอำนวยการสามารถใช้กลยุทธ์แก้ไขปัญหาราคายางตกต่ำได้ดังนี้ คือ

ด้านอุปทาน: รัฐบาลควรใช้นโยบายเกี่ยวกับราคา (price policy) 1) การประกันราคายางพารา แต่ต้องกำหนดระยะเวลาประกันที่ชัดเจน จากนั้นปล่อยให้ไปตามกลไกตลาด 2) นโยบายที่ไม่ใช้ราคา (Non-price policy) เช่น การช่วยเหลือปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ย ปันธุ์ยาง เป็นต้น การปลูกพืชอื่นแซมจะเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรอีกทางหนึ่งด้วย รวมถึงการจูงใจให้เกษตรกรโค่นต้นยางพาราเก่าทิ้ง เพื่อขายไม้ยางและหันไปปลูกพืชอย่างอื่น เช่น ทุเรียน ซึ่งได้ผลตอบแทนดีกว่า เป็นต้น และเน้นเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตต่อไร่ให้สูงขึ้น

ด้านอุปสงค์: ควรเร่งรัดการใช้จ่ายในประเทศและต่อเนื่อง โดยเฉพาะการสนับสนุนอุตสาหกรรมยางล้อ เนื่องจากยางพาราเป็นวัตถุดิบที่ใช้มากที่สุดในอุตสาหกรรมยางล้อ นอกจากนี้เพื่อให้การดำเนินการแก้ไขปัญหามีประสิทธิภาพมากขึ้น ควรนำหลักกรรมทางพุทธศาสนา “สาราณียธรรม 6” เข้ามาเพื่อให้การแก้ปัญหาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยจะเน้นใน 2 หลักธรรม คือ สีสสามัญญตา กับทิวฐีสามัญญตา กล่าวคือ สีสสามัญญตา เน้นให้ทุกภาคส่วนต้องยึดระเบียบและกฎหมายอย่างเคร่งครัดเสมอกัน ไม่ว่าจะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ เกษตรกรผู้ประกอบการธุรกิจยางพารา และนักวิชาการ โดยเฉพาะในการบริหารของการยางแห่งประเทศไทย (กยท.) ซึ่งเป็นองค์กรกลางเป็นผู้รับผิดชอบจะต้องบังคับใช้กฎหมายอย่างเท่าเทียม ไม่เข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจนเกิดความลำเอียงเพื่อดำรงไว้ซึ่งเป้าหมายขององค์กร และความเชื่อถือของทุกฝ่าย นอกจากนี้ควรนำหลักกรรมทิวฐีสามัญญตา คือ การเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับราคายางพาราตกต่ำ ได้เข้ามามีความเห็นชอบร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาและวางนโยบายร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับการบริหารตามหลักของ POSDCORB ที่ให้ความสำคัญในการประสานและความร่วมมือให้ส่วนต่าง ๆ ได้ทำงานอย่างต่อเนื่องกันเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

ข้อเสนอแนะ

1. การยางแห่งประเทศไทย (กยท.) ควรปรับองค์กรให้ทันสมัย การบริหารงานโปร่งใส และเท่าทันกับการเปลี่ยนของสถานการณ์การตลาดยางพาราของโลก
2. ต้องมีความจริงจังในการร่วมมือกับรัฐบาลประเทศอินโดนีเซีย และมาเลเซีย ซึ่งเป็นผู้ผลิตยางรายใหญ่ เพื่อควบคุมอุปทานให้เกิดความสมดุลกับอุปสงค์
3. รัฐบาลควรทบทวนแผนการส่งเสริมการปลูกยางอย่างจริงจังเพื่อควบคุมให้มีอุปทานอยู่ในปริมาณที่เหมาะสม

References

- Charoenjitrakul, S. (2011.). *Extension of rubber plantation area Concern and Policy Suggestions, Research Report*. (n.p.): Office of Health Promotion Fund.
- Chawawanli, P. (2014). Rubber stock, factors that should not be overlooked. Retrieved September 7, 2014, from <http://www.bot.or.th/Thai/EconomicConditions/Thai/South/EconomicPapers/ResearchPaper/RubberStock.pdf>.
- Daily News. (2014a). *The solution to the problem of falling rubber prices*. Retrieved September 6, 2014, from <http://www.dailynews.co.th/Content/agriculture/187873/>
- Daily News. (2014b). *The former crying tree, what is the future of Thai rubber*. Retrieved September 7, 2014, from <http://www.dailynews.co.th/Content/Article/156304/>
- Gulick, L., & Urwick, L. (1937). *Papers on the Science of Administration*. New York: Institute of Public Administration.
- Land Development Department. (2005). *Rubber: Research report*. (n.p.): Office of Land Management and Development.
- Phra Phrom Kunaporn (P.A. Payutto). (2002). *Dictionary of Buddhism* (11th ed.). (n.p.): Education for Peace Foundation Phra Dhamma Pidaka (P.A. Payutto.).
- Rubber Research Institute. (2010). *Rubber Academic Information 2010, Research Report*, Bangkok: Rubber Research Institute, Department of Agriculture, Ministry of Agriculture and Cooperatives.
- Somboonsuk, B., Witprasit, P., & Niyombandit, T. (2013). *Solution to the problem of low rubber prices*. Retrieved September 6, 2014, from http://www.psu.ac.th/sites/files/n6062_doc130906.pdf
- Suksamrong, S. (2014). *Relationship between internal and external factors Affecting Exportation of Rubber Ribbed Smoked Sheet No. 3 to China*. Master of Business Administration degree program thesis, Faculty of Business Administration, Rajamangala University of Technology Thanyaburi.
- Thai FTA. (2001). *Rubber and rubber products*. Retrieved September 6, 2014, from www.thaifta.com/thaifta/Portals/0/file/ascn_rubber.doc.
- ThaiPBS. (2014). *Cause of the problem of low rubber prices*. Retrieved September 6, 2014, from <http://news.thaipbs.or.th/content>.
- Thansettakij. (2014). *Kasikorn Thai expects Thai rubber exports this year 3.7 million tons, up 7.7, but the value shrinks 6.5*. Retrieved September 6, 2014, from http://www.thannews.th.com/index.php?option=com_content&view=article&id=233635:-37-77-65&catid=176:2009-06-25-09-26-02&Itemid=524#.VAs2bPmSySo